

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Magyarország földmives népe.

III.

El kell ismernünk, hogy a szőlőtenyésztés emelése s a szőlőknek ujjaalakítása körül a kormány és Darányi miniszter tényleg sokat tettek. Darányi csak legközelebb adatott ki a földmívelési minisztérium költségén egy igazan olcsó és jó szőlőtenyésztési könyvet, melyet minden tanító és lelkész, ki ez iránt a kormányt megkereste ingyen megkapott, s melyet egy korona ajándék ár mellett mindenki beszerezhetett. Egy ilyen munkának az elterjedése kétségkívül sokat lendít az ügyön, valamint a szőlészeti vándortanítók is nagy szolgálatot tettek az ujjaalakítás körül; de mindezek még mind csekélységek arra, hogy az ujjaalakítás teljes erővel meginduljon. Tudvalévőleg, szőlők ujjaalakítására az állam hosszú lejáratu kölcsönöket is ad, melyet népünk egyszerűen nem vesz igénybe, mert nem bizik az új szőlők tartosságában és jövedelmezőségében s régi magyar esőkönyösségével még mindég hiszi, hogy „a filloxera mindég volt és mindég lesz” s majd csak elmúlik a baj, hisz a lebuktatott és bőven trágyázott gacslok ime teremnek. Persze, mert a lebuktatott gacslok új gyökereire csak később akad rá a filloxera, addig tehát a szőlő trágyázás mellett bír vele. De a végeredmény a filloxerás szőlőre az, hogy hosszas betegeskedésnek halál a vége.

A vándortanítók számát kellene tehát szaporítani s nem harmincezer forintos évi dotációval ellátott (!) ampelographiai intézeteket, szine curákat teremteni. Öt-hat vándortanító kevés egy országra, hisz akkora bortermelő megyékben, mint Zemplén, Borsod és Heves stb. külön-külön elkelve egy. Azt mondhatná erre valaki, hogy ott vannak a vinczellérképzők, adnak azok elég képzett borászt, fölösleges hát annyi vándortanító. Ámde ezeket a vinczelléreket gazdag emberek foglalják le maguknak,

következőleg kevés hasznát látja azoknak a nép. A vándortanító ellenben állandóan köztük járva-keelve, folyton serkenthetné, mindég felvilágosíthatná a népet.

Ingyen vadvesszőkkel is segíthetné az állam a népet, hisz ma már annyi a vadvessző, hogy azt sem tudják, mit tegyenek vele. Bortermelő vidékeken a népjólét a filloxera beköltözésével tényleg megszűnt, s a nagy szegénységet itt csak az ujjaalakítással sikerül majd megszüntetni. Ezért — ha a kormány maga nem adja — leghelyesebb lenne törvénnyel elrendelni, hogy minden bortermelő községben vadoncz iskola állítassék fel, honnan a nép ingyen vadvesszőket kapjon, mert hiszen még csak ezután következik a telepítés nehezebb és költségesebb fele: a földforgatás és az oltás.

Igen jellemző, hogy a tönkrement szőlősgazdák a Dunántúlról Szlavóniába vándoroltak, hol biztosan beolvadnak a horvát elembe. Szőlőföldjeiket potom áron összeszedte, vagy a nem fizetett adó fejében árverésen megvette és betelepítette a nagybirtokos és a tőke. Itt Miskolczon már szintén meglehetősen közönséges dolog lett, hogy a kipusztult és elparlagosított szőlőket adóhátralékért elárverezik; a ki nem hiszi, megnézheti a város hirdetési tábláján. Azt mondhatná erre valaki, hogy az államra tökéletesen mind egy, hogy ki bírja, ki veszi meg a szőlőt; nemzetgazdasági tekintetben csak az a fontos, hogy be legyen telepítve. Nem úgy van, jó uraim, mert hiszen az államnak valamivel többnek kell tekinteni a népet, mint egyszerű *adóalapnak*. Az ország nem csak a vagyonos osztályért áll fenn, sőt a tapasztalás azt bizonyítja, hogy az apró existenciák boldogulása tesz nagygyá országokat s azoknak elzülése biztos fokmérője a nemzetek gazdasági lehanyaglásának. Azokat az adóhátralékba eladott földeket mégis csak meg kellett volna tartani a nép számára, hisz ha Torontálban,

Szlavóniában el lehetett engedni az adót a fizetésre képteleneknek, miért nem lehet elengedni a miskolcziaknak is? Elvégre a miskolczi paraszt érdeke is tán nyom annyit a latban, mint a horvát parasztké.

A földbirtokkal rendelkező nép azonban még csak megél valahogy, de annál nehezebb sorsban van a napszámos osztály. Minden egyes gép és találmány megtámadja és megkisebbiti az őt is szegényes és kevés kenyérét, mert hát gépekkel a munkás ember nem versenyezhet. Helyzete tehát nem csak nem javul, de hova-tovább nehezebb lesz, s csodálatos, de úgy van, hogy ennek az osztálynak a tudomány fejlődése éppen nem használt semmit, de sőt ártott nekik. Igen, mert a tudás és haladás eredményeit mások használták ki amazoknak kárára.

Munkát vett el a gép a nép legszegényebb osztályától, más munkát kell hát nekik adni a helyett. Más állandó munkára mi gondolni nem tudunk, mint a házi iparra. Ki van ez fejlődve külföldön is, mert hiszen egész német városok lakossága él csupán gyermekjáték gyártásból; miért ne lehetne ezt az iparágat meghonosítani nálunk, mikor évenként pár millióval adózunk csak ilyen semmi czikkéért is a külföldnek? Van egy csomó ugynevezett iparfelügyelőnk, a ki felügyel arra, a mi nincs t. i. a mi nem létező iparunkra. Ha ezek faluról-falura járnának s fáradságot vennének maguknak a népipar tanulmányozására, meglepő dolgokra bukkannának. Hamar rájönnének arra, hogy a népipar fejlődésének a csirái megvannak a mi népünkben, csak fejleszteni és irányítani kellene azt tovább és megismertetésükről, piacról kellene gondoskodni a népipar számára.

Mert rendelkezik ez a mi magyar népünk a háziipar készítésének minden kellékével; van benne leleményesség, kézi ügyesség és műizlés. A mező-turi nép kukoricza-hajból oly finom és szép székbevonatokat készít, melyeket

BARTA JENŐ fióküzlete Városháztér 5. szám. (Dunky fényképész ház.)

Az üzlethől való kiköltözködés miatt az összes raktáron levő női divat-árak, vásznak, paplanok stb. stb. minden elfogadható árban eladatnak.

Jó mosó barchendek 12 krtól	1 férfi ing 90 krtól	1 ággy garnitur, tiszta gyapju ... 4.50 krtól
Dupla szélés divatszövetek ... 18 "	12 zsebkendő 80 "	1 finom téli kendő 1.80 "
vég finom vászon 3.60 "	6 szem. kávék teríték 1.20 "	Férfi alsó ing 60 "
1 finom paplan eachméből 3. — "	Futó szőnyeg 14 "	Női alsó nadrág 65 "

és sok másféle czikk jutányos árban.

bátran lehetne forgalomba hozni, feltéve, hogy a székhez megkívántató famunka nem volna oly gyarló kiállítású, mint a milyen. Tekintettel arra, hogy a székely nagy mester a faragásban, lehetne a székelyekkel készített mesteri kivitelben farásokat s ezeket összeállítás és befonás végett elküldeni Mező-Turra. Így hazánk két különböző pontjának a népiparát kapcsolatba lehetne hozni; mindenik azt mivelné, a miben tökéletes. Lehetne pályadíjakat kitűzni azok részére, a kik akár a szék fonott részének, akár a farásoknak tökéletesítésében, izlésesebbé tételében javításokat tudnak felmutatni. Mert a magyar népnek, bárki bármit mondjon, magas és hamisítatlan magyaros műzslése van. Csodaszép agyagedényeket, faldíszeket készít egy mező-turi Bodár Balázs nevű közönséges fazekas, ki talán életében sem látott majolikát. E díszedényeknek annyira magyaros a festése, hogy a szemlélő azt sem tudja, hogy az alakok változatosságát, kecsességét avagy gyönyörű tulipános rajzait bámulja-e jobban? Láttam a székelyföldön, Kibédén egy földmives székelyt, ki a papját márgapalából bámulatos élethűen kifaragta. Szervezni és irányítani kell hát a népipart, mert a kéziügyességgel végezhető díszítési munka az egyedüli, melyben a gépnek az emberrel versenyre kelni még nem sikerült.

Azt tán mondani se kell, hogy népipar alapját csak olyan anyagok képezhetnék, melyek kezeügyébe esnek a népnek s egyszersmind olcsók is. Folyó vizek mellékén a gyékény és kosárfonás, erdős vidéken a fafaragás, máshol a szalmafonás stb. volna meghonosítandó. Minden vidéken azt az ágat, melyre a népnek hajlama van s melynek anyagát községében, vagy annak közelében könnyen megtalálják.

Az a víz.

A Sajó mellett ásott próbakutnak a vizéből én is ittam. Akkor ittam, a mikor a vizet két-három héten át folytonosan szivattyúzták a kutból, hogy friss legyen.

Hogy milyen az a víz? Hát én tisztelem mindenkinek a véleményét és izlését, de én bizony nem kérek belőle. Olyan sajtóságos íze van annak a viznek, a mi legkevésbé sem kellemes. Hőfoka ellen nincs semmi kifogásom, elég hideg, elég tiszta és mégis — isten tudja miért — olyan pállott iz van rajta, mintha nem is élő víz volna. Lehet, hogy a holt Sajó, mely alig tíz lépésnyire van a kuttól, erősen befolyik ennek a viznek táplálására, azért van olyan puha, pállott íze. Már akárki mit mond, de én azt a vizet jónak, kellemesnek és üdítőnek nem mondhatom. Milyen lesz az a víz, ha majd hosszú vándorlás után a vízvezeték csövein át a házakba jut? . . .

És ebbe a vízbe akar a város közel egy millió koronát bedobni! Hisz ez isten ellen való véték!

Ennek a viznek megnyerésére csak a legvégsőbb szükség esetén szabad gondolni; akkor, a mikor már minden más forrás elveszett, kiapadt előlünk.

De hol vagyunk még ettől? A hámori források megnyeréséért egyetlenegy érdemleges lépést sem tettünk. Pedig ez lett volna a legelső kötelesség. Nem a vasgyár igazgatóságához kellett volna ez iránt fordulni, hanem egyenesen a miniszteriumhoz. A diósgyőri vasgyár igazgatósága — nagyon természetesen nem volt hajlandó a hámori források vizét átengedni a városnak; de ha én az államnál valami célt el akarok érni, akkor annak nem a lábával, hanem a fejével beszélek. Ezt a fontos lépést megtenni

a város elmulasztotta. Nem tettünk egyetlenegy lépést sem a görömbölyi völgy forrásainak megnyerése végett. Pedig ez lett volna a második kötelesség. Még csak meg sem kíséreltük, vajjon a város belterületén megnyerhetnénk-e az artézi forrás vizét. Pedig ez lett volna a harmadik kötelesség. Ámde a város bölcs intézői ezt a három kötelességet elmulasztva, egyenesen a Sajó partjára indultak, hogy ott élvezhetetlen talajvizre fölépítsék a millióba kerülő vízvezeték. A ki a város pénzügyi és közegészségügyi érdekeit a szívében viseli, az ebbe az alapjában elhibázott dologba bele nem mehet, sőt annak keresztülvitelét teljes erővel megakadályozni szent kötelessége.

A vízvezeték ügyével tehát ott vagyunk ma éppen, a hol ezelőtt tizenöt esztendővel voltunk. Arra virradtunk, hogy *nincs víz!*

A dolgot legeslegelől kell kezdeni. Ámde az a baj, hogy városunk nagyfejű embereit erre az egyedül helyes utra terelni nem igen lehet. Nincs bennük kellő érzék és jóakarát. Sőt többet mondok, az artézi kut furását is görbe szemmel nézik, annak keresztülvitelét megakadályozni igyekeznek.

Nagyon kézzelfoghatóan bizonyítja ezt az a szomorú körülmény, hogy az artézi kut furásának engedélyéért beadott kérvényemet még mai napig sem intézték el. Szegény kérvény! Még április elején beadtam. Azóta hosszú kálvária utját megjárta a polgármestertől a főgeológusig, s innen visszakerülve a mérnöki hivatalhoz, azután a vízvezeteki bizottsághoz, végül pedig az alispáni hivatalhoz került. Most ott nyugszik. Nem tudom, mikor kapom meg az engedélyt.

Azt gondoltam, hogy az egész dolog nagyon könnyen megy. Azt reméltem, hogy az engedélyt egy hónap alatt meg-

TÁRCZA.

Kenderesi Magda.

— Irta: *Szentmiklósi József.* —

Régen történt, de ma is úgy emlékszem, mintha tegnap esett volna meg.

Hej! jobb idők voltak azok; sűrűbb volt a garas — kevesebb a porció.

Más idők járnak most, fordított világ van ma; a garas ritkább lett, az adó meg mindig több, hordaná el a kánya.

Régen történt biz' a, nem is emlékezném talán reá, ha nóta nem volna róla; ha nem hallanám minden este a malomkutnál, felvégesi lányok piros ajkáról, bus dallamra felhangzani a Kenderesi Magda gyászos történetét, forró hű szerelmét, siralmas végétét.

Én még emlékszem rá sugár természetére, parázs szemére, meggypiros ajkára. Bolondult utána három vármegyének java-fiatalja. Édes apja, Kenderesi Miklós uram, büszke is volt rája egyetlen leányára, édes magzatjára; sokszor emlegette, hogy nincs a királynak annyi éke-kincse, a miért cserélne. Nem is szorult rája. Van egy 60 köblös földje a határban, szőlője meg kertje, csinos kis tanyája; a faluban a templom utczában zöld

zsalugáteres szép zsindeyes háza és mindenekfölött legkedvesebb volt neki a lánya. Nem is volt módosabb ember a faluban, mint Kenderesi Miklós gazda, de rátartóbb se. A feleségét régen sirba tette, de nem házasodott újra, félt, hogy nem jól bána Magdával az új asszony; mostohát meg nem akart tűrni a portáján. Mégis mindig építetett, mint akinek kicsi a háza, nem fér el benne; vagy vár valakit.

Várt is, várta Kenderesi Miklós uram az új vőt, annak építettett urasabb házat, magassabbat, divatosat. Mert uri ember lesz az új vő, nadrágos ember, másként el nem nyeri a Kenderesi Magda kezét. Holmi parasztleánynek felkopik attól az álla; almában se merjen arról ábrándozni, hogy Kenderesi veje lesz. Így sütötte-főzte ki legalább Kenderesi Miklós uram és lelki szemeivel már látta is az új vőt, Bérczi Kálmánt, a falu pennáját.

Aféle kurta nemes volt a megáhitott vőnek való, különben pedig segédjegyző a falu házában. Csapta a szelet Kenderesi Magdának amugy gavallérosan, (gazd'uram biztatta) de Isten tudja, nem akart fogantja lenni, nem huzott hozzá a leány szíve, éppenséggel nem. Kenderesi Magda szemébe vágta a nadrágos kérőnek, hogy akármilyen kényesfényes, biz' ő ki nem áthatja az urfit; ő

utána ne járjon, ugyis tudja, hogy csak a pénzéért szereti.

* * *

Késő volt már, mikor Davaroson szélteben beszéltek, hogy a fiatal jegyzőségéd elveszi a gazdag parasztleányt.

Tudta azt már minden veréb, Farkas Jósának is meg kellett tudni vagy akarta, vagy se. Nem is csinált belőle sok teketóriát, felvette a piros pittykés lajbit, meg az ünneplő ujjasát, fejébe nyomta a kalpagot és beállított Kenderesi Miklós uram kuriájára

— Adjon Isten!

— Fogadj Isten, Jóska, mi járatban vagy, mi jót hoztál?

— Röviden elmondom, nemzetes uram, hogy mi dologban járok, ha jó szívvvel lesz irántam és meghallgatja, válaszolt Jóska.

— No csak szaporán!

— Hallja meg hát gazd' uram, hogy mi végből jöttem, nem másért, minthogy feleségül kérjem Magdát.

De már erre Kenderesi uramat elfutotta az epe és csak nehezen tudta magát visszatartani, hogy ki ne dobja az alkalmatlan kérőt; küzdött magával, nem tudta megtalálni a helyes választ; végre is azzal vágott vissza:

— Hallod-e öcsém! Eredj haza, feküdj le, ha részeg vagy és tudd meg, hogy Kenderesi

kapom s a kut furásához legkésőbb június elején hozzáfoghatunk. De hát a mint méltóztatnak látni, keserűen csalódtam. Már október hónapnak a vége felé járunk és még sincs engedély!

Lehet, hogy mostani cikkem megjelenése után pár napra megkapom az engedélyt. De hát az istenért, mit csináljak most már? Hogyan kezdjek ilyen nagy munkához télviz idején?

Nem akarok szemrehányást tenni senkinek, de fáj a lelkemnek, hogy a közigazgatási hatóságnak ilyen aprólékos sallangjai, bürokratikus czafrangjai miatt nemes és közérdekű célom megvalósításától legalább is egy évre visszavettem.

Egy évet elveszítettünk. Sajnálom, de mindenki beláthatja, hogy én nem tehetek róla.

Ruttkay Menyhért.

A nagy emberek törvénye. Mostanában időszerű az a tárgy, hogy trónörökösünk olyan szerződést irt alá, mely szerint mostani házasságából születendő fiai és leányai és ezek utódai az osztrák császárságra és magyar királyságra jogot nem formálhatnak; sőt arra is kötelezte magát, hogy ő ezt a törvénybe iktatandó dolgot soha meg nem változtatja. — Hogy ez így jól és helyesen történt-e, azt azok tudják, a kik csinálták; mi csak azt tudjuk, hogy ez is oly törvény lesz, mint a többi; olyan pókháló, mely a kis legyeket megfogja, de a melyet a dongók szétszakíthatnak.

Ha trónörökösünknek mostani házasságából gyermekei nem születnek, akkor a törvény végrehajtására sohasem lesz szükség; ha pedig fiu gyermeke születik, akkor bonyodalom állhat elő. Ha az öröklés idején a fiu még kiskoru leend, akkor valószínűvé válik a törvény végrehajtása; de ha az nagy-

koruvá lesz atyja halálakor, akkor nehéz időknél nézhet elé hazánk.

Tudjuk azt, hogy az uralkodók fiai rendszeren katonák, még pedig már fiatal korukban magas rangú katonák. A leendő királynak azt a jogát nem törölték el, hogy ő a hadsereg vezetését arra bizza, a kiből teljes bizalma van. Az atyának kiből lehetne nagyobb bizalma, mint saját fiában. Ha már most ez a fiu a törvény végrehajtásának a pillanatában a hadsereg élén áll, ki fogja az ő kezét megkötni? Ő nem kötelezte magát arra, hogy atyja után nem fog uralkodni. Őt senki sem kényszerítheti arra, hogy természetes jogáról lemondjon. Ha a hatalom a kezében lesz, megszerezheti a jogcímet is hozzá. Az alattvalók annak engedelmeskednek, a ki a katonaságnak parancsol. Számolni valója tehát csak az uralkodó család tagjaival és első helyen azzal leendő, a ki a most készült törvény értelmében a trónra első helyen formálhat jogot. Ha ez is elég erős akaratú birand, siralmas beháborúra és vérengzésre lehet kilátás; ha pedig ez nem érzi magát erősnek, a törvény eltörliése önként következik.

Ennek az eshetőségnek meggátolására a trónörökös által aláírt és törvénynyé teendő szerződésben nem találunk biztosítékot.

Hányszor történt már az, hogy az élő király a trónról utóda javára lemondott? A lemondó levél mindig *önként lemondásról* szól. Hányszor történt az is, hogy az élő király le sem mondott, mégis más lett helyette királylyá? Az ilyen változás mindig kisebb s nagyobb bajt hozott az országra. Az új törvényből származható bajok már azokat, kik most csinálják a törvényt, nem igen sujtják; de a törvénynek olyannak kellene lennie, hogy abban az utódok is biztosítva legyenek nagyobb rázkódások ellen. Ha erre módot nem találnak, akkor az új törvény is csak pókhálóból lesz.

(s.-s.)

Városi és megyei ügyek.

Városi közgyűlés.

Miskolcz város képviselőtestülete tegnap délután 3 órakor *Soltész* Nagy Kálmán polgármester elnöklete alatt közgyűlést tartott, melyen a városatyák nagyon csekély számban vettek részt. Pedig nagyon fontos tárgyak kerültek napirendre.

Napirend előtt *Papp* Lajos az utcák helytelen elnevezése ellen szólalt föl. Kéri, hogy a komikus utcanevek történelmi nevekké cseréltessenek föl.

Soltész Nagy Kálmán polgármester válaszában kijelenti, hogy a tanács csak ott változtatta meg az utcaneveket, a hol arra szükség volt. A történelem nagy alakjainak neveit fölhasználták; arról nem tehet, hogy minden zugnak, köznek nem jutott egy nagy történelmi név. Válaszát tudomásul vétetni kéri.

A közgyűlés a polgármester választát tudomásul vette.

A legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállítására végett bizottságot választott a közgyűlés, melynek elnöke *Pataky* Sándor, tagjai: *Ujházy* Kálmán, *Katona* József és dr. *Ferbstein* József.

A kórházépítés czéljaira föl nem használt *Ujvilág-utcai telkek eladása* ügyében névszerinti szavazással elhatározta a közgyűlés, hogy az alispán által még el nem adott 36 telek nyilvános árverésen bocsáttassék eladásra. Az árverelő a kikialtási ár 10%-át bátpénz gyanánt kötelesek letenni.

Élénk és nagyon érdekes vita támadt a *mező-csáth-nyéki vasut* ügyében. A pénzügyi és jogügyi bizottságok együttesen beadott jelentésükben javasolták, hogy a közgyűlés továbbra is tartsa fenn azt a kikötését, mely szerint a 40,000 korona hozzájárulást csak abban az esetben adja meg a város, ha Miskolcz és Mező-Csáth között közvetlen összeköttetés lesz.

A közgyűlés *Horváth* Lajos és *Porcs* János álláspontja ellen (a kik a 40,000 koronát soknak tartották) — *Lichtenstein* József és *Bizony* Ákos hatalmas érveik figyelembevételével mellett névszerinti szavazattal hozza meg határozatát, és a bizottságok javaslatát elfogadta.

Ezután a Miskolcz városi szegények segélyezésének és a koldulás tilalmazásának tár-

Miklós gazdaember nem adja szóga-embernek a leányát.

Lángvörös lett a Farkas Józka arcza, tüzben égett haragtól a szeme, de nem válaszolt. Sarkon fordult, az ajtó felé tartott; kimenőben meg nem állhatta, hogy félvállról, csak úgy foghegyről vissza ne szóljon:

— Isten áldja Kenderesi uram, megfogadom szavát, hazamegyek, kialszom a mámoromat, de jusson eszébe, hogy én mondtam és ha kell, esküt teszek rája, hogy senki másé, enyém lesz a lánya.

És azzal odahagyta a szobát.

Az utcaajtóban találkozott Magdával, jött a felső boltból. Hirtelen megfogta a leány kezét és halkán sugta:

— Jere le estére, első harangszóra, a fűzesbe — a nagy odvas fához.

— Várlak!

Kenderesi Magda a fejével intett és besietett a kis kapun.

* * *

Mély csend a faluban, alszik minden ember; dolgozott — most pihen.

A hold világ árnyékot vet egy sugár termetre, a mint elfordul a falu végén le a Tisza felé.

A kakasos toronyban megkondul a harang — estimára. Kenderesi Magda meggyorsítja lépteit. Jól ismeri a járását, a nagy fűzfánál

letér balra egy mellékösvényre: így hamarabb éri az odvas. Farkas Józka ott áll már a vén csonka fűznél panyókára vetett cifra rózsás szürbe.

— Isten hozott Kenderesi Magda!

— Magam is igyekeztem, miért hívott kelmed?

— Ma van esztendeje, hogy itt e fánál megesküdtél nekem, hogy az enyém leszel, tartod-e aszavad, nem kényszerítelek.

— Az istenért, miért beszél így kelmed, tudja, hogy szeretem.

— Szeretsz?! Jó, ha szeretsz, légy enyém, kövess, jer velem oda, ahová én megyek.

Farkas Józka elindult lefelé a fűzesbe, intett Magdának, hogy kövesse. Szó nélkül ballagtak egész a Tiszáig.

Kicsi lélekvesztő állt előttük, kihuzva a partra. Némán beleültek, régen is így szokták; el-el ladikáltak holdvilágos este szerelmesen, galambmódra, turbékolva, dallikózva lefelé a vizen — egész a malomig.

Másképen történt most, a kezdet se olyan volt. Fölfelé evezett Farkas Józka és mind távolabb, messzebb a davarasi parttól. Mintha az esze se lett volna helyén, egyenesen a Turi Kata örvénynek tartott.

Farkas Józka törte meg a csendet.

— Nem is kérned Magda, hova evezek!

— Minek is kérdeném? Megmondtam

kelmednek, szívesen követem bárhova, bármibe; megmondtam ezerszer, igazán szeretem.

— Hazudik a nyelved, Kenderesi Magda!

— Isten a tanum, igaz, amit mondom.

— Hazudol, nem szeretsz, nem is szeretnél soha. Mi is volna rajtam szeretni való, hiszen fájnabb és csinosabb is a jegyző ur. Vagy azt hiszed nem tudom, a mit mindenki tud, hogy maholnap jegyzőné ténsaszony lesz belőled. Hitszegő, gyatra vagy; ámitottál, csaltál, hej de nem csalsz többé.

Két izmos kar mélyen vágta az evezőt a vízbe, hatalmas loccsanás; halad a sajka, alig volt már pár lépésre a Turi Kata örvényétől.

Őrüdt ez az ember, hogy még most se tér ki a biztos halálnak, csak halad előre! Lázba égott arcza, szája tajtékot vért, örülden sziszegte:

— Nem is véded magad, Kenderesi Magda, jegyzőné asszonyság?

— Nem is védem magamat, nincs is rá szükségem. Kiadtam az utjat nyiltan a jegyzőnek; nem leszek az övé. Megmondtam kelmednek sokszor, hogy szeretem és magáéva leszek apám ellenére.

A csónak előbbre suhant a vizen, ott állt már a halál küszöbén . . .

— Igazat beszélsz vagy álmodom, Magda?

gyában alkotott, a rendőri és pénzügyi szakbizottságok által elfogadásra ajánlott szabályrendelet tárgyalása következett. A szabályrendelet *Porcs János*, *Bizony Ákos*, dr. *Nagy Péter*, *Horváth Lajos*, *Pfliegler J.* Ferencz és még több képviselő felszólalása után jelentékeny módosítással elfogadtatták a közsegélyezés céljaira 14.000 korona szavaztatott meg, illetve a f. évi költségeibe felvették.

Majd a tanács előterjeszti, hogy a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége tisztviselőinek pótdója a közjó és méltányosságra való tekintettel töröltessék.

A gyalogsági gyakorlóteréből 3356 □-öl terület szükségeltetik a katonai kincstár részére, mely területért 33.500 koronát ajánl fel a kincstár. A vételi ajánlatot a közgyűlés elfogadta.

A *szövőgyár* létesítése érdekében az érdekeltekkel újabb tárgyalások váltak szükségessé. A tárgyalásokhoz *Soltész* polgármester elnöksége alatt *Bizony Ákos*, *Lichtenstein József*, dr. *Nagy Péter*, *Gencsi Samu* és *Sugár Ignác* városi képviselők küldettek ki.

A közgyűlés fél 6 órakor nyert befejezést.

Értesítés. Az 1901. évi községi közmunka kiadás alapját képező összeírás Miskolcz város közmunka-köteles adózóira nézve meg-ejtetvén, a befejezett összeírási lajstromok Miskolcz város adópénztári hivatalánál október hó 20-tól kezdődőleg 15 napi közszemlére kitétetnek. Mely körülményről az érdekelteket oly figyelmeztetéssel értesítjük, hogy netalán felszólalásaikat ezen idő alatt aláírott hivatalnál bejelenthetik.

Miskolcz, 1900. év október 18-án.

Miskolcz város adópénztári hivatala.

UJDONSÁGOK.

— **Katonai hír.** *Bittner* Vilmos altábornagy, hadosztály parancsnok szabadságáról visszatért s átvette a hadosztály vezetését.

— **A kir. ügyészség köréből.** *Bulyovszky* Gusztáv kir. ügyész a kir. törvényszék elnökének kezébe tegnap tette le a hivatalos esküt és nyomban át is vette a kir. ügyészség vezetését dr. *Somossy* András helyettes kir. ügyésztől. — Dr. *Szapár* József kir. alügyész ma kezdette meg több heti szabadság-idejét.

Kiadta az útját nyíltan a jegyzőnek, feleségem lesz-e apád ellenére? . . . Igaz lenne mindez? . . .

A hatalmas ember megragadta az evezőt, élni, menekülni akart; izmos karjain kidagadtak az erek, végső erejét megfeszítve küzdött az árral.

— Élni, élni! susogta és még egyszer indult harcba a halál ellen.

A Turi Kata örvény szélső fodra megkapta a könnyű sajkát, berántotta az örvény közepébe és akik az imént még kaczerkoddak a halállal, kétségbe esve menekülnének, de hasztalan.

Borzalmas jajsztó halk sikoly követ, utána csend, méla halotti csend.

Simon Vera néni, akit talál, mindenkinek elmondja, hogy nagy ujság van a faluban. *Farkas Jóska* virradóra négyfogatos hintón elszöktette *Kenderesi Magdát*. Tulajdon szemével látta, hogy a kürei országútnak tartottak.

Felvégesi lányok úgy éneklék, hogy a szerelmesek a Tiszának mentek. Szent-András éjjelén ott látni őket a tulsó part hosszában, dalolva, csolnakon.

Csak a mindentudó szöke Tisza hallgat, hiszen megőrzi a szenvedő szívek titkát; csendben, lomhán, méltósággal hömpölygött tova . . .

— **A holnapi esküdtzséki tárgyalás.** A miskolczi esküdtzsék holnap szenzációs bűnpört fog tárgyalás alá venni, ekkor kerül a legifjabb *Farkas József* sajtó-szentpéteri jómódu földmivelő bűnügye az esküdtek ítélőszéke elé, ki 1900. évi június hó 27-én *öt tördfésszel* kioltotta fiatal nejének, szül. *Samu* Erzsébetnek életét, mert a szegény asszony nem bírván elviselni férjének brutális és kegyetlen bánásmódját, otthagya a bestiális fenevadat; és megölte vadállatias kegyetlenséggel sógorát is, *Samu* Józsefet, ki a védtelen asszonyt akarta megmenteni gyilkos kezei közül. Az esküdtzséki főtárgyalás iránt rendkívül nagy az érdeklődés úgy a nagy közönség, mint a jogászok soraiban, annál is inkább, mert a kir. ügyész *halálbüntetést* kér a gyilkos fejére s dr. *Köszegi* Armand védőnek alkalma nyílik fényes jogi tudásának s kriminalistai tehetségének érvényesítésére. A tárgyaláson *Pócs* Endre kir. tvszéki bíró elnököl, a vádhatóságot pedig dr. *Somossy* András kir. alügyész fogja képviselni.

— **Kinevezés** Ő felsége a király *Gál* Lajos, városunk szülöttét, szabadkai kir. törvényszéki jegyzőt a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszékhez albiróvá nezte ki.

— **Gyémánt jubileum.** F. hó 13-án ünnepelte meg a Mező-Kövesd—Harsány tanterületi tanítói kör *Schmidt* János szihalmi kántor-tanítónak 60 éves kántor-tanítói jubileumát. Az ünnepély szűk körben ugyan, csak a legközelebbi kartársak jelenlétében, de annál nagyobb lelkesedéssel folyt le. Ezen ritka szép alkalomból a kör részéről körülbelül 20-an jöttek össze a jubilans kartárs vendégszerető házában, mintegy jelezni akarván ezzel a kerület részéről a tíz évvel ezelőtt lefolyt, akkor az egész egri egyházmegye tanítóvága részéről oly fényesen képviselt 50 évi jubileumi ünnepség viszfényét. A meghatottság gyémánt-könvei között ölelte keblére a 80 éves aggastyán a tisztelgő küldöttség minden egyes tagját, átszellemült arcáról pedig valami fönséges érzés, isten fény sugárzott le a jelenlevő kartársak, vagy mint ő nevezni szokta, „tesvérek“re. — 60 évi érdemet, tiszteletet, elismerést; a multat, jelejt és jövődöt megtestesült alakban egymásba olvadva, a közös emberi és pályatársi érzelemben összeforvra látni: megható kép. Ez volt a *Schmidt* János 60 éves jubileumának külső képe, hatása. De nem kisebb annak belső felmagasztosult érzelme, erkölcsi értéke sem. Az érdemekben megöszült jubilans elöször *Shimmer* József igazgató-tanító üdvözölte emelkedett szellemű s nemes érzelmektől áthatott beszéddel. A ki egy nemzetnek irányt, eszmét, gondolatot tud előlegezni, hitelezni: napszámós-e az? A ki egy társadalmat bir örök hálára kötelezi: napszámós-e az? Aki ebben az anyagi korrupciós korban is — a teremtőéhez hasonló élvezetnek, az erkölcsi nevelés és közös emberi jólét előmozdításának, a valódi humanizmusnak, idealizmusnak szolgálatában áll: napszámós-e az? — Nem napszámós! valódi nagyság, tekintély, hatalom a társadalomban! — Ez vagy Te, kedves, gyémánt érdemes, ünnepelt Bátyánk! Isten éltesen sokáig! Üdvözlő beszédet mondtak még: *Kaló* Jenő Mező-Kövesd városi jegyző, *Gréger* Endre ostorosi és ifj. *Koczián* Alajos mezőkövesdi tanító, végül *Klampaczký* Alajos szihalmi esperes-plébános, mindannyian az ünnepelt házigazda érdemeinek koszorújához egy-egy élő virágot tűzve; a tanítói közszellem tömörítésére megalkotta 1857-ben a „mező-kövesd—harsányi kerületi kántor-tanítói önképzőkört“; ugyanezen időtájtban az „Eger-főegyházmegyei r. k. kántor-tanítói nyugdíjintézet“-et, melynek alapja ma már 170 ezer korona; a hitélet emelésére, mintegy 20 ezer korona költséggel, melyet egyedül az ő buzgalma gyűjtött és hozott össze,

a szihalmi kalváriát. A sok között, ezen kimagasló alkotások a hallhatatlanság örök emlékezetével fűződnek nevéhez és minden dicsőséző szónál sokkal többet, sokkal szebben beszélnek.

— **Esküvők.** *Schweitzer* Henrik, a Schweitzer-testvérek czég belfagya ma esküdtött örök hűséget *Goldstein* Mór derék polgártársunk kedves leányának, *Emmának*. — *Molnár* Zsófia kisasszonyt ma vezeti oltárhoz *Juhász* János Hernád-Kakiban. — *Prantl* Ferencz október 25-én esküszik örök hűséget *Beszeda* Anna kisasszonynak a mindszei templomban.

— **Az új „Erzsébet“ közkórház** vasárnap d. u. díszes hölgyközönség tekintette meg, s nagy érdeklődéssel nézte végig az igazgatási épülettől kezdve egy a nagy kórtermek, a külön szobák, fürdők, a ruhaszárító stb. berendezését, s mindenütt nagy tetszésüket nyilvánították dr. *Tarnay* Gyula alispán előtt, mint a ki az épület minden részében nagy előzékenységgel kalauzolta a társaságot. A *konyha* megtekintése vett igénybe legtöbb időt, mert annak meglepően fényes felszerelése nagymérvben megnyerte a hölgyek tetszését. Mikor a megtekintés véget ért, majdnem beesteledett s ekkor a hölgyek örömmel mondtak köszönetet dr. *Tarnay* Gyula alispánnak a készséges kalauzolásért.

— **Közgyűlés.** A miskolczi Terménycsarnok november hó 4-én közgyűlést tart, a melyen a csarnok kereskedelmi testületté is átalakul.

— **Bucus-est a Vasgyárban.** A diósgyőri alkalmazottak dalegylete f. hó 20-án este a vendéglő dísztermében bucsu estélyt rendezett abból az alkalomból, hogy *Könyöki* Károly székes főv. főmérnök és kedves családja három heti ott tartózkodása után újból visszatért a fővárosba. Ezt megelőzőleg f. hó 18-án este a dalegylet *Tóth* Ferencz egyleti karnagy vezetése alatt fáklyás zenével tisztelte meg a művész családot, mely alkalommal *Schneider* Rezső a dalegylet alelnöke szép szavakban fejezte ki a dalegylet hódolatát. A bucsu vacsorán a dalegylet működő tagjain kívül is számosan jelentek meg és kedélyesség dolgában felér egy programszerűen rendezett est sikerével. Felköszöntött mondott *Keresztes* Venczel, az egylet titkára, melyben a dalegylet háláját és forró köszönetét fejezi ki azon tündéres estélyekért, melynek minden fénye és dicsősége a művész család, — s főleg a család szeméfénye — *Könyöki* Ella kisasszony elragadóan bájos személyéhez, s illetőleg az ő aranyos művészetéhez fűződik. Három heti ott tartózkodásuk alatt két nyilvános műkedvelői estélyt és több magán összejövetelt rendeztek, mely estélyek úgy erkölcsi tekintetben, — mint anyagilag a dalegylet javára — a lehető legfényesebben sikerültek. A bucsu vacsorát is az érdekes repri-zek egész sorozata fejezte be. Jó későre járt az idő, — azaz nagyon is korán volt, mikor az aranyos kedélyű társaság oszladozni kezdett, mely alkalmat felhasználva *Schneider* Rezső egyleti alelnök, szép szavakban vett bucsut az egylet nevében a távozó családtól, kifejezve egyben a dalegylet azon forró óhaját: „Vajha mielőbb újból szerencsénk lehetne! . . .“

— **Megszökött asszony.** *Hrabovszky* Lajosné jómódu asszony megunta férjét s elhatározta, hogy szépen a faképnél hagyja. Eltökélt tervét végre is hajtotta, de előbb ellopta férjének 1500 korona értékű készpénzét s azután bucsut véve a családi szentélytől, megszökött. Férjének pedig megírta, hogy miután már egészen jóllakott a családi élet örömeiből és gyönyöreiből, Amerikába megy, a hol új életet fog kezdeni. A férj azonban nem nyugodott bele nejének elhatározásába s feljelentést tett a rendőrségnél, mely a szabad élet után áhítozó asszonyt ideje korán elcsipte, férjével szépen kibéki-

tette s visszaröppentette a családi kalitba, a hol most nyakig usznak a boldogságban.

— **Mentő tanfolyam.** A budapesti önkéntes Mentő-Egyesület a *balesetben nyújtandó segélyről* szóló előadását f. hó. 27., 28. és 29-én a városháza tanácstermében este fél 7—8 óra közt tartja meg, melyre az érdeklődő közönség meghívatik.

— **Elfogott csaló.** *Leskó* Lajos szikszói lakos *Tauber* Bernát miskolczi lakostól 700 koronát ellopott és jelentékeny összeg erejéig megcsalta, megkárosította s bűnös manipulációja után megszökött és Amerika felé vette útját. *Horváth* Károly alkapitány erre kiadta az elfogatási parancsot és országos körözést, a melynek meg is lett az eredménye, mert a notórius csalót, mielőtt Amerikába vitorlázhatott volna, Hamburgban elfogták. Ma érkezik a jó madár erős fedezet alatt Miskolcra.

— **Meghívás.** A miskolczi kir. kath. gimnázium segélyző egyesülete f. é. október 28-án, vasárnap, d. e. 10 és fél órakor a gimnázium helyiségében XII. rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai ezenel meghívattak. Tárgysorozat: 1. Titkári jelentés. 2. A pénztárnok és számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Elnök, választmány, számvizsgáló bizottság és tiszti-kar választása. 4. A f. iskolai évi költségvetés megállapítása. 5. Esetleges indítványok. Miskolcz, 1900. október 18. *Kaffka Ignác*, egyesületi elnök.

— **Letartóztatott rablógyilkos.** Három héttel ezelőtt *Szilágyi* Lajos debreczeni földbirtokost rettenetes kegyetlenséggel meggyilkolták s azután kirabolták. Az ismeretlen tettes kipuhatólása és elfogatása iránt a legszélesebb körű intézkedéseket tettek. A miskolczi rendőrség dicséretes buzgalommal működött közre a rablógyilkos kézrekerítése érdekében s ma délelőtt a gaz gyilkost és rablót sikerült is *Tóth János* 28 éves mezőcsáthi lakos személyében elfogni. A hirhedt rablógyilkost, ki fiatal kora dacára már 8 évet ült a fegyházban, *Horváth* alkapitány vallatásra fogta s töredelmesen beismerte, hogy *Szilágyi* Lajos földbirtokost, mikor az a mezőről hazatérő útjában volt, orozva, előre elhatározott terve szerint megtámadta s elébb hasát felmetszette, majd a nyakát vágta el s azután a nála lévő pénzt elrabolta.

— **Adomány Beregszászy** Károly az Iparosifjusági Egyetel kebelében alakult dalárda alapítókéjének gyarapítására 20 koronát adományozott.

— **Nyilvános számadás.** A miskolczi iparostület védnöksége alatt álló Iparos Ifjusági olvasó-önképző és közművelődési Egyetel által a kebelében létesült Dalárda alapítókéjé javára f. év október hó 13-án megtartott őszi-tánczvizgalmon a bevétel 370 kor., ezzel szemben a kiadás 357 kor. 46 fill. tiszta maradvány 12 kor. 54. fill.

A kulturális cél érdekében *felülírtettek*: Dr. Kuu József, Rác Jenő urak 10—10 kor. Polatsek Arnold ur 6 kor. Bednárosik Antal, Karla Bertalan, Kocsák Károly, Nagy Béla urak 4—4 kor. Grünbaum Kálmán, Kovács István, Szelényi és Tsa cézég, Szepesik Lajos, Schweitzer Lajos, Timesina Imre urak 3—3 kor. Árvai Dániel, Balajthi János, Bontsó Árpád, Bajkor Béla, Csikász Pál, Dusza Pál, Gönczi Pál, Hollós Géza, Haniszko János, Jeszenszki Sámuel, Kopaesko József, Lukács László, Lőrincz Károly, Lovász László, Lőrincz László, Nagy Lajos, Nagy Dezső, Pecze János, Prahács József, Pólez Lajos, Petro János, Pethő István, Regula Gyula, Szabó József, Talián József urak, Tanna Karolin uró és Varga Istvánné uró 2—2 kor. Berecz József, Borsós János, Leszik János, N. N. Neumann József, Özv. Novák Józsefné, Mac Károly, Simon

Frigyes, Steidl János, Steffel József, Tóth János urak 1—1 kor.

Az anyagi siker számszerű kimutatása alkalmából forró köszönetünket és hálánkat nyilvánítjuk mindazoknak, kik tánczvizgalmonk sikeréhez hozzá járulni kegyeskedtek.

Hálánkat fejezzük ki továbbá *Büdy* Gizike, *Kolin* Erzsike, *Maikovszky* Iduska, *Szabó* Piroska és *Tana* Karolina urbölygeknek, *Beregszászy* Károly karnagy urnak, kik a nemes erél érdekében önzetlenül közreműködni szivesek voltak.

Öszinte köszönetet mondunk végre a nagy közönségnek kegyes párfogásáért és támogatásáért, melyet együletünkkel szemben számtalanszor volt alkalmuk tapasztalhatni. *Az elnökség.*

— **Megcsipett cigány.** A hétfőn tartott vásár alkalmával nagy alattomosággal lépett be egy cigány Orosz József, kőfaragónak a Csabai-úton levő udvarába. Mivel Orosz a ház előtt állt két vidéki atyafival beszélgetve, a kik egy sirkőért alkudtak, hát a cigány nagy titokban a házba sompolygott s ott keresgélni kezdett. Egy szekrény fiókját kihuzta s a benne levő 8 frtot zsebre vágva, ki akart osonni a házból. Igen ám, de a házi gazda éppen abban a pillanatban lépett a házba, s vasmarokkal ragadta meg a cigány nyakát, kivonszolta, rendőrt kiáltott s átadta őt a rend éber öröknek. A lopott 8 frtot megtalálták a zsebében.

x Legtisztább friss **csukamájola**j, egy eredeti üveg fehér 60 kr., sárga 50 kr. **Tea rum, cognac, likör, borovicska, szilvórium, spiritus, likör- és rumessencia** legjobb minőségben **Szabó Béla** gyógyáru- és ilatszer-üzletében **Miskolcson**.

x **A legizletesebb asztali víz**, a „Kristály” Szent-Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz, több száz orvos által ajánlva van.

Kiadó bolt. Városháztár 5. szám alatt, egy szép portálos bolt *olesón azonnal kiadó*,

Színház, művészet.

Színház. A „*Párisi élet*” operettéről, melynek egy a cselekménye, mint a zenéje már nagyon is divatját és idejét multa, kevés irni valónk van. Az előadás vontatott s nagyon egyhangú volt, aminek oka bizonyára az volt, hogy alig volt publikum a színházban. Csupán *Csongory* Mariska, *Ragányi* Iza és *Ferenczy* Károly öntöttek némi életet az előadásba. Az ének- és zenekar nagyon gyenge volt és sokszor a legnagyobb disharmoniába keveredett, a melyből azután alig tud kieviczkelni.

Vasárnap „*A tót leány*” népszínmű került előadásra, a mely mindvégig jeles volt. A hálás publikum sokat tapsolt *Csongory* Mariskának, *Kiss* Pistának, *Ferenczynek* és *Breznaynak*.

Hétfőn Dóczy „*Utolsó szerelem*” című vigjátéka került színre. Igen helyesnek tartjuk, hogy Csóka igazgató a magyar színműirodalom ezen kiváló termékét megismertette a közönséggel. A nézőteret majdnem zsufolásig megtöltő közönség sokat tapsolt, mit az előadó színészek méltán meg is érdemeltek, mert a legnagyobb buzgalommal és lelkesedéssel iparkodott ki-ki nehéz feladatának megfelelni. Annyi tüzzel és hévvel szavalták a szép nyelvezetű darabot, hogy csakugyan élvezet volt hallgatni mint juttatják érvényre e mély értelmű, nehéz verses színművet. Első helyen *Csiky* Lászlót kell megemlitenünk, ki ismét bebizonyította, hogy társulatunk egyik legjobb erője, — utána *Réthy* B. István, ki tegnapi alakítása után szintén igen hasznavehető színész. *Ferenczy* mókáival többször derűtséget keltett. Jók voltak még *Győre*, *Mészáros* és *Ernyei*. Nem szabad megfeledkeznünk *Breznayról*, ki igazán művészi alakítást nyújtott.

A nők közül *Csókáné Almássy* Juliát illeti a babér, ki ezuttal is, mint mindig a legnagyobb tudással, és művészettel járt-

szotta meg szerepét. *Szarvassy* Ilona is szépen alakított, — igen kedves volt *Abonyi* Aranka, és olyan csinosan volt öltözve, — hogy a legkényesebb izlésű embert is meghódította volna. A darab kiállítása is megfelelő, a jelmezek pedig korhűek voltak. Kár, hogy a darab végén egy-két késés zavart keltett, a minek bizony nem szabad előfordulni.

Törvénykezés.

— **Esküdtszék.** Csütörtökön *Halassai* András, miskolczi kocsis bűnügye került tárgyalás alá. Vádlott ez évi február hó 15-én ittas állapotban feleségére lőtt, de nem ölési szándékból, hanem hogy hűtlenné lett feleségét visszatérítésre kényszerítse. A lövés azonban célát tévesztett s nem feleségét, hanem *Róth* Imrét érte, kinek a golyó balkarjába furdott. Az esküdttörvényszék *hat heti fogházra* ítélte a garázda férjet. Pénteken *Vincze* István csermelyi gazda felett ültek törvényt, ki feleségét *Orosz* Borbálát szóváltás közben egy kapával úgy fejbe vágta, hogy menten kiadta lelkét. A bíróság a gyilkos férjet *négy évi fegyházra* ítélte. — Szombaton testvérgyilkosság esete került elő. *Ferenczy* János 54 éves, ároktói földmivest terhelte a súlyos vád, melynek előzménye az, hogy vádlott és öccse, *Ferenczy* József az apai $\frac{1}{3}$ telek örökség miatt folyvást gyűlölködtek, különösen a meghalt József, a ki bátyját, Jánost mindig megöléssel fenyegette. A végzetes eset alkalmával is József orozva támadt bátyjára, Jánosra, a ki azután a nála lévő baltával dulakodás közben öccsét megölte. Az esküdtszék, melynek főnöke *Bizony* Ákos volt, vádlottat bár jogos önvédelemben, de ennek túllépése mellett elkövetett emberölésben találta bűnösnek. A bíróság csupán *egy évi börtönre* ítélte a vádlottat.

Hétfőn ismét feleséggyilkos állott az esküdtek előtt, hogy elvegye méltó büntetését gaz tettért. *Simkó* János, diósgyőri földműves a neve a gyilkosnak, ki folyó évi július hó 21-én délelőtt feleségével *Kun* Máriával és több arató társával a diósgyőri határban levő Martonffy-féle tanyán kaszált, eközben *Simkó* feleségét szidalmazta, majd megöléssel fenyegette, mire a felesége megijedt s menekülni igyekezett; ekkor *Simkó* utána szaladt s kaszáját mintegy 8—10 lépésnyi távolságból feleségébe dobta. A kasza mélyen az asszony testébe furdott, de ezzel a brutális férj mit sem törődött, hanem maga kivette a kasszát felesége testéből s e szavakkal „ennek így kellett történni, mondtam neked asszony”, megtörölte a vértől, egy ideig még kaszált, aztán eltávozott, a sebesült asszonyt pedig beszállították a miskolczi kórházba, hol néhány óra múlva meghalt.

A tárgyaláson *Ortway* Miksa kuriai bíró elnökölt, mint szavazóbírák *Hubay* Gyula és dr. *Görgey* Sándor törvényszéki bírák szerepeltek, a jegyzőkönyvet *Sallay* jegyző vezette. A vádat dr. *Szapár* József kir. alügyész, a védelmet dr. *Hercz* Ödön ügyvéd képviselte.

Az esküdtszék a következő tagokból alakult: *Bárány* Dezső, dr. *Deutsch* József, *Szabó* Mihály, *Korach* Miksa, *Barna* Hugó, *Batta* Antal, *Kun* Árpád, *Soós* László, *Pongrácz* Mihály, *Bárczay* László, *Lászlár* Miksa, *Ravdány* István, és *Bársony* János pótesküdt.

Az esküdtszék megalakulása után vádlottat hallgatták ki, a ki úgy adja elő az egész esetet, mintha a kasza véletlenül repült volna ki a kezéből s így pusztán véletlen, hogy az a feleséget találta. Vallomásával szemben a tanúk egybehangzóan súlyosan vallottak, sőt *Szabó* Imréné tanu azt is vallotta, hogy a mint *Simkó* a kaszát felesége felé emelte, a felesége e szavakkal körlelte: „meg ne vágj János,” mire vádlott azt felelte: meg én, az anyád hiszekegyhátu Istenét.

A tanuvallomások után felolvasták a meg-

halt asszony vallomását, a melyet a kórházban vettek fel s a melyben azt kérte, hogy férjét súlyosan büntessék meg.

Ezután megszerkesztették az esküdtek elé terjesztendő kérdéseket.

A kérdések megszerkesztése után dr. Szapár József kir. alügyész vádbeszédjében erős logikával fejtegette vádlott cselekedetét és súlyos verdiktet kért. Dr. Hercs Odön védő tartotta meg ezután szép és tartalmas vádbeszédét, fejtegette a praemeditatiót s kimutatta, hogy erre a jelen bűneselekménynél semmi alap nincsen s kérte az esküdteket, hogy enyhe verdiktet hozzanak.

Ekkor az esküdtek visszavonultak s rövid tanácskozás után főnökük, Radvány István kihirdette a verdiktet, a melynek következtében a bíróság Simkó Jánost 7 évi fegyházra ítélte.

Kedden szándékos emberölés kísérletével vádolt Joó Mihály ladbessenyői lakos állott az esküdttörvényszék előtt, a melyen Pócs Endre kir. törvényszéki bíró elnökölt.

Az esküdttörvényszék a következő tagokból alakult: Lásár Miksa, Kun Árpád, Bizony Ákos, Bárány Dezső, Soós László, Karácsonyi Lajos, Szabó P. Mihály, Batta Antal, Radvány István, Grünfeld Ödön, Popper Károly és Sugár Ignác.

Az eset, a mely miatt Joó Mihály az esküdtek elé került, a következő:

1899. december hó 13-án Ladbessenyőn Joó Mihály néhány cimborájával a lakásán mulatott, már 11 óra felé járt az idő, midőn zajt hallottak, a mire Joó Mihály forgópisztolyával kilépett, s künn az udvaron találta Andó József földművest, a ki kapával jött oda. Joó Mihály, a mint Andó Józsefet a kapával meglátta, azt kezéből kivette s midőn kiutasítása daczára távozni nem akart, forgó pisztolyával mellbe lőtte, minek következtében Andó 20 napon tul tartott súlyos testi sérelmet szenvedett.

Vádlott azzal védekezett, hogy ő nem akarta sértettet meglőni, s a pisztoly akkor sült el, a mikor sértettet vele megütötte.

A bizonyítási eljárás után dr. Somossy József kir. alügyész vád és dr. Vajda Adolf vádbeszédét tartotta meg s erre az esküdtek visszavonultak s meghozták verdiktjüket, a melyet főnökük Bizony Ákos hirdetett ki:

A marasztaló verdikt után a bíróság Joó Mihályt 1 évi és 6 hónapi börtönre ítélte.

Közgazdaság.

+ **Faanyag szállítása.** A m. kir. államasutak miskolci üzletvezetősége pályázatot hirdet az 1901. esetleg 1902. években szükséges pályafenntartási faanyag (deszka, lécz, padló, szálfá, zindely stb.) szállítására. — Erre a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara azzal figyelmezteti az érdeklődőket, hogy az ajánlatok f. é. október hó 31. éj déli 12 óráig nyújtandók be az üzletvezetőségekhez.

+ **A „Hangya” gyűlése Miskolcra.** A „Hangya” orsz. központi hitelszövetkezet első kerületi gyűlését e hó 20. án tartotta Miskolcra, a melyen a borsodi, abaujtonai, ugocsi, zempléni, hevesi és gömői fogyasztási szövetkezetek mintegy 100 taggal vettek részt. Az országos központi részéről Ivánka Oszkár alelnök nyitotta meg a gyűlést hosszabb beszéddel, a melyen a következőket mondotta:

Utál az egész világon dúló harcra a nagytőke és a produktív munkát tejesítőket között. A tőke kizsákmányolása ellen két irányban szervezkednek a gyöngéek. az egyik irány erőszakosan akarja a társadalmi rendet megbontani: ez a szocializmus; a másik minden jogot tisztelve, nyugodtan és a törvény korlátai között az erők egyesítése által igyekszik az orvoslásra és ez a szövetkezés, melynek eszméjét gr. Károlyi Sándor plántálta át hazánkban. A szövetkezeti eszme gyors elterjedése az önzetlen buzgó apostoloknak köszönhető, és ilyenekül üdvözlő ő a jelenlévőket. A fogyasztási szövetkezetek elleni vádakból csak azok igazságát ismerik el, a melyek a visszaélésre vonatkoznak, de éppen az éber ellenőrzés és a visszaélések meggátlása végett alakította az Országos Gazdaszövetség e szövetkezetek központján a Hangyát.

Balogh Elemér vezérigazgató ezután behatóan megvilágította a központ és a vidéki szervezetek közötti viszonyt, ismertette a tisztességtelen versenyt fogásait, utalt a sikerekre és melegen buzdította a szövetkezetek vezetőit, hogy a tömörülésnek ezt a módját felkarolják.

Egymásután szólaltak föl ezután Bikfalvy József a tornai, Meszlényi László a rimaszombati, Fejér Ignác káplán a szendrői és Gál János a gönczi fogy. szövetkezet nevében, belső ügyeiket adván elő. Balogh Elemér

fővilágosító szavai után Ragályi Géza, a rimaszombati szövetkezet másik képviselője emelt szót, arra buzdítván társait, hogy tegyenek meg mindent a mozgalom terjesztése s a központ erejének növelése érdekében. Végül Szabó Sándor dr. a sárospataki fogy. szövetkezet vezetője lelkes szavakkal biztosította a központ jelenvolt képviselőit küldőinek törhetetlen ragaszkodásáról és bizalmáról. Szavait a gyűlés osztatlan helyesléssel fogadta.

A gyűlés, melyen mindvégig emelkedett hangulat uralkodott, este hat órakor ért véget.

Köszönet nyilváníítás.

Mindazon ismerőseink, kik boldogult fiunk, Szabó István végtisztességén megjelentek s fájdalmainkat részvétükkel enyhíteni szivesek voltak, fogadják ez uton hálás köszönetünket.

Miskolcz, 1900. okt. 22.

Szabó János és neje.

Több ezer Rip. Portalis alanyon a legjobb borfajokkal ojtott, kiváló minőségű:

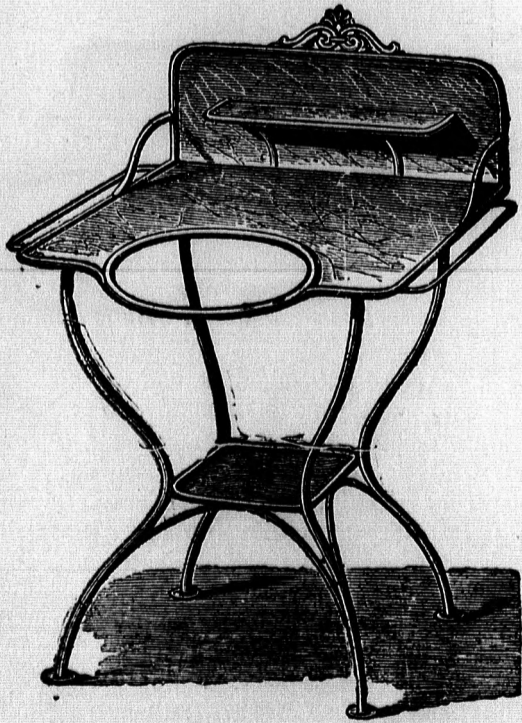
Gyökeres ♣ ♣ ♣ ♣
♣ ♣ ♣ **zöld ojtvány**
eladó.

f. őszi átvételre 100 forint
tavaszi átvételre 120 forint **ezre.**

Az ojtványok már most megtekinthetők a Vörös-rák közelében lévő

Prázay János szőlőtelepén.

Pártoljuk a honi ipart!!!

Magyar gyártmány!!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **Miskolcra, Hunyady-utca 57. sz. a.**

vas-, fémbutor, sodronyágybetét, sodronyfonat, kert és sirkerítés-gyárat

rendeztünk be.

Tömör vasból készítünk összecukható ágyakat matraczezal és ruganyos betéttel; húzott vasból (vasbádognból) **gyermek-ágyakat, mosdókat,** továbbá **sodrony-ágybetéteket, sodronyfonatból lábtörlőket,** egyszerű és diszes **kocsi üléseket, kert-, virágágy- és sirkerítéseket, ablakfonatokat** stb.

A t. **gazdálkodó közönség** figyelmét különösen felhívjuk ló-, szarvasmarha, juh- és baromfiak elzárására igen czélszerű **sodrony-kerítéseinkre,** melyeket **olcsó áron** bocsátunk rendelkezésre.

Képes árjegyzékkel és költségvetéssel készséggel szolgálunk. **Vidéki megrendelések** gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Régi, valamint rosz karban levő vasbutorok átalakítását és javítását elvállaljuk.

Miután gyártmányaink **hazai anyagból magyar munkások** által készíttetnek s úgy kiállítás, mint jutányos ár tekintetében a külföldi gyártmányokkal kiállják a versenyt, kérjük a n. é. közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Földy Antal és Társa.

Eladó.

Alacska község határában

13 hold területen levő

tölgyfa

szabad kézből eladó.

Értekezhetni Id. Liszkay János tulajdonosnál Alacsán (Borsodmegye).

A Zöldfa-utca 29. számú házban

egy külön álló lakás,

mely három szép szoba, előszoba, konyha, pineze és padlásból áll,

azonnal kiadó!

Rövidebb

4

a „Kazai“ biztosító társaság főügynökségénél,

Széchenyi-u. Rácz-féle ház I. emelet.

Eladó.

A csabai téglagyár közvetlen közelében egy 4 holdas és egy 1 holdas teljesen újonnan berendezett és már

termő szőlők

azonnal eladók.

Czím a kiadóhivatalban.

1.000.000

KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Az összes 50,000 nyeremény
JEGYZÉKE

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

4 nyeremények részletes beosztása a következő:

		Korona	
Készpénzben fizetendő	1	jutaiom	600000
	1	nyer. á	400000
	1	" "	200000
	2	" "	100000
	1	" "	90000
	1	" "	80000
	1	" "	70000
	2	" "	60000
	1	" "	40000
	5	" "	30000
	1	" "	25000
	7	" "	20000
	3	" "	15000
	31	" "	10000
	67	" "	5000
	3	" "	3000
	432	" "	2000
	763	" "	1000
	1238	" "	500
	90	" "	300
31700	" "	200	
3900	" "	170	
4900	" "	130	
50	" "	100	
3900	" "	80	
2900	" "	40	
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000	

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szab. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100.000 sorsjegyre 50.000

pénznyeremény jut, tehát az oldalt álló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk. Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az első osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt	— .75	vagyis korona	1.50
egy negyed (1/4) "	1.50	" "	3.—
egy fél (1/2) "	3.—	" "	6.—
egy egész (1/1) "	6.—	" "	12.—

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyre

f. é. október 28-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TSA

BANKHÁZ

BUDAPEST, V. Váci-körút 4/a

Fiókbankházak: IV., Múzeum-körút 11.
VI., Erzsébet-körút 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Rendelőlevél, levágandó!

TÖRÖK A. és Tsa főelárusítók Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben utánvételezni kérem — postaltalvánnyal küldöm. (A nem tetsző törlendő.)

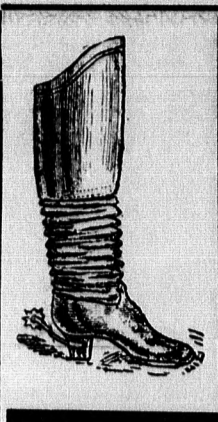
Pontos cím

Óvadékképes

pénzbeszedő

azonnal alkalmazást nyerhet.

Értekezhetni: Hunyady-utca 10. sz. alatt a biztosítási irodában naponként d. u. 2—4-ig.

GROSZMAN LIPÓT

az „Arany csizmához“ címzett

magyar gyártmányu. — karlsbadi és saját készítményü

CZIPÓRAKTÁRÁBA

Miskolczon, Széchenyi-utca 123. sz. a.

(Garai J. ur divatárú üzlete mellett)

az őszi és téli idényre

megérkeztek és rendkívül nagy választékban kaphatók **férfi,**

— **női és gyermek czipők,** valamint **hunya és baga-** **csizmák.**

Előkelő összeköttetéseiinnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű árúkat **bámulatos olcsó árban** árusíthatom.

Általános ismert szoliditásomnál fogva egész bizalommal kérem a n. é. közönség szives pártfogását és maradok

Chebraux és sárga-czipő kenőcsök a legjobb minőségben és legolcsóbb árban.

teljes tisztelettel
GROSZMAN LIPÓT.

Gummi sárczipők (Galuschen)
nagyon olcsó árban.

Pályázati hirdetés!

A Miskolczon felépített Erzsébet kórház, a cs. és kir. csapatkórház és kir. törvényszéki fogház részére szükséges zsemle, fehér, félféher és fekete kenyér, továbbá marha-, borjú- és disznóhús és disznósír szükségletét 1901. év január hó 1-től 1902. évi január hó 1-ig szerződésileg biztosítani óhajtom; a pályázni kívánók ajánlataikat legkésőbb

folyó év november hó 15-ig

lenti címemre küldjék be; megjegyzendő, hogy a zsemlyét és kenyeret mindhárom vállalat részére csak együttesen adom ki, úgy a husnéüket és disznósírt csakis egy szállítónak adom; biztosítékul 10%-ot kívánok az egész forgalom után. Előnyös ajánlatnál hajlandó vagyok három évre is szerződést kötni. A feltételeket megtudhatni az Erzsébet kórháznál levő gazdasági kezelői irodámban mindennap délután 3-tól 6 óráig Popper Sámuel ur helyettesemnél, a ki mindenről bővebb felvilágosítást fog adni.

Budapest, 1900. október hó 20-án.

Erdélyi Adolf, élelmezési vállalkozó
Erzsébet-körút 42. szám.

Üzlet nagyobbitás!

Bátorkodom a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy áruháza

női- és gyermek Confectio

osztályát lényegesen **megnagyobbitva**, ujonnan berendeztem oly mértékben, hogy a legkényelmesebb igényeknek is megfelelhettek.

Ujdonságok érkeztek **Jaquet, Paletot** és **gyermek-köpenyekben**. Óriási választék **Carakul, Sealskin, posztó** és **Doubl gallérok, karmantyúk, sapkák, collierek** és teljes garnitúrák az összes szőrme-fajokban.

Ugyszintén dus választék **Blousok, Jouponok, selyem- és csipke Echarpok, francia fűzők, Jäger alsó ruhák, fehérneműk, posztó- és gummi czipők, ruhadiszek** és minden divat- és rövidáru **czikkek**. Előzékeny és szolid kiszolgálás. Rendkívül **jutányos** árak.

A t. vevőközönség további szives támogatását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

2-10

Seiner Sándor.

Magyar gyártmányu esőernyők!

Amerikai áruháza, Miskolcz

Városház-tér 1., Breuer-palota.

Rőfös, rövid
és divatárú,
vászon- és
fehéreneműk
legolcsóbb
bevásárlási
forrása.

Vidéki
megrendelés
a legnagyobb
figyelemmel
pontosan és
gyorsan
eszközöltetik